Барлы дойдулар пролетарийдара, холбөнуг!

САНАОПОХ

ОСКО ЧУРАПЧЫТАЛЫБЫ РАЙОНОМУН УОННА УЛЭНИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Хаһыат 1931 сыл ахтынньы ыйтан тахсар

№ 90 (4980) | 1977 сыл. От ыйын 30 күнэ субуота | Сыалата 2 сирэй.

ОБЩЕСТВЕННАЙ СҮӨhҮГЭ — ТОТООЙУ КЫСТЫГЫ!

ЭЛБӘӘХ ҮӨИ АЬЫЛЫГЫ ВЭЛЭМНИЭӘИГ!

Сылаан ортоо оскуолаларын үөрэнээччилэрин

АНАӘАС СУРУКТАРА

Оройуон оскуолаларын барыа үөрэнээччилэрэ! Общественнай сүөһүгэ үөрэлийдээх онык ыстыгар элбэх биэтэҥ хаачыстыбалаах дорооҕой ыалларга таһыллан сүөһэлиэхтээх, элбэх ангаминнээх уонна аймаҕынан ааттаһарын биһиги барыа үчүгэйдик билэбит. Онон курааннаан от аанньалларын сэбиэскэй атаҕастаан ороҕуна хаалбакка үлэлиэхтээхпит.

Бу зоотехническэй кампаанньаны биһиэхэ общественнай сүөһү ыһыллыбат кэмнэрэ. Уһуктан Е. М. Кимчина балаһыанньатаах звено тэриллибэ, хас биирдии байэбит биирдии центнер кэбиитэнэ ахсуһарга сөрүүкэтиммибит. Бастаан ыйын 20 нүмэгэр диэри Сылаан-отделениятыгар 30 тонналаах итэҕэлэ суох үчүгэй хаачыстыбалаах эбэ ыһыллыы туттарыахпыт.

Этиҥнии, оройуон барыа үөрэнээччилэрэ, биһиги көлөбүрбүтүн батыһарыгытыгар ыҥырабыт.

Үөрэнээччилэр хаттарыттан КОМСОМОЛЬСКАЯ КОМИТЕТ ПИОНЕРСКАЯ ДРУЖИНА СОВЕТА.

Өлүбүрбыыдах отделениеҕэ

Ыарахан суһуоналаах аптыйан сэҥэх Соловьевтааҕы отделениятыгар туруктаах оҥоһуктар быыстарыгар 2600 тонналаах 55 тэрилтэ сүөһүлэрэ ыһыллыбыттар.

Ыам ыйын 25 күнүгэр туруһуннан ыһыллыбыах отделение хомуйуохтаах 107 оннук чөрүч өҥөрүнтүөлээхтик үлэлии сылдьар. Ниэмэҕэ 1941 центнер сиэн оҕустарын, онтон 315-нин кустарын баһыйа 312,3 тонна аттыһыллар.

Е. ЕГОРОВ.

Үчүгэй көмө

Халахтыыр Кэбээйи оскуолатыгар сүөһү ыһыллыбыт үөрэнээччилэрэ Ороҕуон оскуолатыгар оҕуһуллубут сылгыларын ыһыллыбыт сэбиэскэй атаҕастаан ороҕуна көмөлөһүөхтэрин сөбүлэһэллэр.

Ааҕыллыбыт сүбэҕэ уонча бэлиэтэнэр бэрт үчүгэй быһаарыылар биэрилэн, 20 хайысха сэмэлэһии дуоһуйуулаах кэмпэлиитэ буолан ааспыт.

П. АЛЕКСЕЕВ.

Ходуналарыттан, сайылыктарыттан

Чэриэмэ жилбээйэ Кэнчээрэ бригадатын бригадирэ, Мүтүлүлэвэ аҥыс суһаналаах пионердыын И. П. Максимов су күүрэргэ хомуттаммыт ступоларынан, сэлиэнньэ фермаларыгар кэбиллэҕэ остуоруйаларын үрдүнэн ступоларга кини көрөөрүүтүн саҕалаабыттар.

Кинэмэхэнньик соторуутаһыттэн Сэргэлээ уруккы отучутэрэ, Оҕуо Баһа, Бырыс Хаата, Чыычаа сайылыктар үрүт элэгэ дьиэлэрэ-оттоохторугар сыта киирэ суох буолла.

Таҥнарбат хара буордаах паалыйаларбыт туруһуннахтарына, ыраах маҥнайгыттан тэлэ көрөбүт. Быйыл үөһээ сыһыарыылар ыраах дьиэлэрбитигэр суох буолуттан, сэлиэнньэ ыһыллыбыт сүөһүлэрэ 200 тыһыынча тонна аҥнаан хаһар хабааннаах буолбуттар. Үөһээ тыа сиригэр оройуохчарыын ларыннайар-уоттар ыраах сирдэрин буок баар кыһыннааҕы ыарахаттан ыйаах саҥа хомуйуохтаах сирдэрбитигэр туһуламмыт уонна сүтүө буок хомуйарга туһуламмыт.

Ю. НИКОНОВ,
ССТА көрөөрүүтэ.

Тэтимнэрин эбэллэр

ХАДААР. И. Н. Демьянов Эркэлэк Прогресскай ферматын төһөх аппарата отделениятын биир оҥоһуллан тракторбытынай бигэлэр. Кини ыам ыйын октябрь 60 сыллаах туһаайыллыбыт дьыалатыгар Үөрэ, онтон механизированнай ыстардаах звеноҕу солбуйа уларыппыттар. Бэлиэлэнэрэ 430 тонна

Дьоҕоттоохтук отчуоттуу туруктаах үчүгэйдик хонтуруоллаах Хонду үрэкпитин сайдыбыттарын. Ардах-гаах күннэр уларыйа улахан-ньык аппаттаабыттар. Звено бэлэ-лээһинэ күнүгүнэй 40-ча тонналаах хабыллыбыт. Бу күннэргэ тэтимнэ-рэллэр. Бэлэчэ күүгүрүүлэр.

Н. ДЬЯЧКОВСКАЯ.

ИНЭЭВЭНТАР — ХОЛОБУР ПАРЫНАН

Аҥнаҕыттаахтар бригадаларын ыстыгар сэлиэнньэлэхтэн биэтэрэтэр буолуу, майгынныы быһыы күүлэйэр.

ОТТООҺУННА УДАРНАЙ ДЕКАДАЛАРГА ХОДУҺАБА — ҮРДҮК ТЭТИМИН!

ХОТО БИЛЭ

С[illegible]Р ТОБО [illegible]

СУРУННЭЭН күнү [illegible] өрөйүөм-мүт дьылыгын [illegible] — ол уонна [illegible] — быһаарыллар. [illegible]

[illegible]

[illegible] Г. СИВЦЕВ, хаһыат эйэнлэ корр.

[illegible]

Үс күн—200 тонна сенаж

БОЛТОҤО. Бу аасыгыт баатынсара, сүбүөтэбэ уонна бааһынай-ньага нэһилиэк общественноһа, промкомбинат уонна интиир-санитарнай холбоһук үлэһиттэрэ сүөһүгэ витаминнаах аһылыгы бэлэмнээһиҥҥэ субуотунньукка маассабай таксыылара буолбута.

Ити үс күннээх субуотунньукка барыта 175 киһи-күнэ тоҕоруйуута. Промкомбинат рабочайдарын, интиир-санитарнай холбоһук уонна нэһилиэк сулууспалааччыларын үтүө субботньик үлэлэрин түмүгэр 200 тонна сенаж бэлэмнэннэ.

И. ХАРЛАМПЬЕВ.

БЫЙАНГНААХ ХОЧОБО

РЕПОРТАЖ

[illegible]

Н. БАРАШКОВ, хаһыат эйэнлэ корр.

ТЫА ХАҺААЙЫСТЫБАТЫН САҤА МАССЫЫНАЛАРА

МОСКВА. ССРС НХСВ-гар «Советской [illegible]» [illegible] 50 сылларыгар тыа хаһаайыстыбатын механ[illegible] уонна электрификация[illegible] [illegible] экспозиция [illegible]

СНИМОККА: «ЗАУ-50» [illegible]. [illegible] Массаһын бункерын объема 4 кубометр [illegible] — чааска 50-60 тонна. [illegible]

Н. КУЛЕШОВ фотота. (ССТА фотохроникэта).

ТЭҤНЭЭХТЭР ОРТОЛОРУГАР

[illegible]

«...оловун бары эйгэтигэр бары народностар дьиҥнээх тэҥ буолуулара [illegible]»

...ОКТЯБРЬСКАЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ РЕВОЛЮЦИЯ 60 СЫЛА ТУО... СССР КК УУРААХТАН).

[illegible]

Бүтүн Таджикистан [illegible]

Улуу Октябрь үөһүгэр [illegible] Россия бары [illegible]

[illegible] 1929 сыллаахха СССР [illegible]

[illegible]

Таджикистан [illegible]

Мирзо ТУРСУН-ЗАДЕ, Социалистическай Үлэ Геройа, Ленинскэй премия лауреата, Таджикистан народнай поэта.

ДУШАНБЕ — ТАДЖИКСКАЙ ССР СТОЛИЦАТА.

ССТА фотохроникэта.

ВАХШ СУДУ тутуута

Нурек — Таджикистан биир саамай эдэр куората. Кини 15 сыллааҕыта Пулисанкинскай хапчаҕай муҥнуругар тутуллубута. Нурекскай ГЭС дьиҥнээх плотината бүттэҕинэ 300-тэн тахса метр үрдүктээх буолуоҕа.

Билиҥҥи ГЭС тоҕус турбинатыттан түөрдэ үлэлиир. Станция тутуута толору ситтэҕинэ, кыамтата 2,7 мөлүйүөн киловатта буолуоҕа. Кини биэрэр энергията Соҕуруу Таджикистан территориальнай-производственнай комплексын предприятиеларын [illegible] — Таджикистаннааҕы алюминиевай, Вахшскай азотно-туковай, Яванскайдааҕы электрохимическай заводтарга барыллыаҕа.

— Билигин Нурекскай ГЭС-ы тутуу үгэннээн сылдьар. [illegible] «Таджикгидроэнергострой» трест управляющайа Т. Тихонов, — үгүс [illegible]. Онтон эрэ [illegible] электростанция тутуута сабаланна.

СНИМОККА: комсомольскай [illegible]

ССТА фотохроникэта.

ХАЙА ОЛОХТООҔУН ДЬОЛО

[illegible]

Мин СССР Верховнай Советын [illegible]

Гектартан — 40 центнер

[illegible]

Таджикистан [illegible]

Таджикскай ССР Наукаларын академиятын астрофизическай институтун Гиссарскайдааҕы астрономическай обсерваторията — Средняя Азияҕа биир саамай [illegible].

СНИМОККА: обсерватория научнай сотрудниктара [illegible]

М. БАБАДЖАНОВ фототв.

ССТА фотохроникэта.

Сыыппаралар, чахчылар

● Республика площада — 143,1 тыһ. кв. км., нэһилиэнньэтэ 3 мөл. 500 тыһ. киһи.

● Таджикистан гидроэнергетическэй ресурсатын [illegible] РСФСР кэнниттэн Советскай Союзка иккис [illegible].

● [illegible] Таджикистан [illegible]

● [illegible] 1 мөл. 230 тыһ. кв. [illegible]

● Республика хас 10 тыһыынча олохтооҕор 23 наука [illegible]. Бу, холобур, Францияҕаар, Италияҕаар, уонна Европа хайа [illegible].

● Советскай кэмҥэ эрэ республикаҕа [illegible] библиотекалар тэриллибиттэрэ. Книга издательствота [illegible] 5 мөл. тиражтаах кинигэлэри [illegible].

[illegible]

ҮЛЭЭ ҮРДҮК СЫАНАБЫЛА

[illegible] бырыһыан туолла. Хаһаайыстыба [illegible] ... кукар-дьыллар ... суолуталаах [illegible] ... [illegible] ... Бастакы [illegible]

Бэйэлэрин интернационалистар [illegible] ... Баһыгы дойдубутугар үлэ кыһата үрдүктүк сыаналаналлар ... Хотугу, ыаллыы Москва туристыы [illegible] ... сырыттым. Аны былырыын ... Үлэ баар [illegible].

А. ВАРЛАМОВ,
Субуруускай аатынан совхоз ыанньыксыта.

КЫҺЫЛ КӨМҮС МЕДААЛЫНАН

Сеня Семенов К. И. Куращов аатынан Чурапчы орто оскуолатын [illegible] ... Билиим-көрүүн баралаҕа [illegible] ... Кини да [illegible].

Оскуолаҕа үөрэнэр сылларыгар Сеня араас олимпиадаларга [illegible] ... Бастакы үөрэнээччи Бүтүн Сойуустааҕы Артек пионерскай лагеругар [illegible] ... Камчаткаҕаары Петропавловскайга турсетан «ССРС ... турнир [illegible].

Үөрэх туйгуна ... [illegible] ... республикатааҕы олимпиадаҕа [illegible].

Бэйэтэ кыһа ... орто оскуоланы кыһыл көмүс медаалынан бүтэрдэ.

Сеня Улуу Октябрь 60 сылын [illegible] Саха Государственнай университетын физико-математическай факультетыгар үөрэнэ киирээри сананар.

И. ПОПОВ.

Махталбын этэбин

Мүһүрдэлдэрбин ... Кытаанахтын орто оскуолатын [illegible] ... Надежда [illegible] ... Кузьмин утетук операцията [illegible] ... дьиэбэр [illegible] ... Хирург Н. Н. Кузьмина, [illegible] бары [illegible].

Г. [illegible],
[illegible]

[illegible]

[illegible] ... тураллар ... Хоннуох ... [illegible] ... кэрэтэ ... күргэ [illegible] ... Онон ... тутуһуннарарга тайда.

Г. КУЗЬМИН,
[illegible].

Промышленнай кыраныыча дь. [illegible] ... 40—50 киһи [illegible] ... 19 аҕа киһи үлэлиир, онтон 12-тэ үөрэнээччилэр.

Тэрээһин мөлтөх

Миистэрэлээх Семен Николаевич Игнатьев аадамыт. Бырааттара 20 [illegible] ... Бу [illegible] ... Былыргы [illegible] ... Үөрэх дьыалатын [illegible] ... оскуолаларын [illegible] ... оҕолору [illegible] ... тэрээһинэ ... [illegible].

Онон [illegible] ... [illegible].

П. [illegible].

Үлэ өссө да элбэх

К. И. Куращов аатынан Тураһыа орто оскуолатыгар [illegible] ... кыһыл [illegible] ... Оскуола [illegible] ... тах.

Бу оскуола үлэтин [illegible] ... Олох дьиэ кинигэ [illegible] ... элбэх үлэ турар. Мария [illegible] ... Сварщик ... ордук [illegible].

Бытатын этэхэ, үлэ [illegible] да үгүс.

П. [illegible].

«[illegible] ССР. Ушо-Алазанскай иһээктор [illegible] — республикаҕа тутулла турар саамай бөдөҥ комплекс. [illegible] ... 41 тыһ. гектар [illegible] ... Ити [illegible].

СНИМОКХА: Ушо-Алазанскай иһээктор система [illegible].

Н. ДАВИТАШВИЛИ уонна М. ДАТИКАШВИЛИ фотолара (ССТА фотохроникэта).

● [illegible] субэтэ ●

ТАБАХ СӨТӨЛӨ

ВРАЧКА кэлэр киһи: «Сөтөлүм [illegible] ... тыҥабар хаайа, [illegible]» — диэн ...

[illegible] ... [illegible] ... бронхтарга сөтөл [illegible] ... ылынар [illegible] ... киһи [illegible].

Хроническай туруор, хроническай бронхит [illegible] ... табах [illegible] ... Ити табах сыта [illegible] ... Табах буруотун [illegible] ... [illegible].

Табах сыланаҕа [illegible] ... Хроническай [illegible] ... полиптар, [illegible].

... к. д. курдук тыҥнар [illegible] бирбирдиир бэлиэлэрэ [illegible].

Бронхиттаах киһи муннук [illegible] ... былыр-кыһалҕа [illegible] ... Онон [illegible] ... бронхаларга тыҥ [illegible] процеһа [illegible] инфекцияҕа дьэҥкэ сыстаҕас.

Итэс курдук, бронхиттаах киһи тыына [illegible] ... Табах [illegible] ... Итэҕэстэн [illegible] организмы тыынныттан куттааммах [illegible]!

Сөтөл бэйэ [illegible] ... Табах [illegible] ... тэрэйэрдэр.

Ардыгар табахсыт бронхиты кытта охсуспакка, киһи кэтэтэ [illegible] — сөтөл кытта охсуһа сатыыр. Дьиҥинэн, сөтөл бронхтары сиһэтэн, микробтартан, араас веществолартан [illegible] ... Сөтөл, киһи [illegible] ... Маннык [illegible] ... [illegible] ... Сил [illegible] ... [illegible].

Ол [illegible] ... табаҕы быраҕыы ... үтүөрэргит [illegible] үөскүүр.

Н. ЛИФШИЦ, медицинскэй наука кандидата.

ОПОРТ СОНУННАРА

ССРС сүүмэрдэммитэ—Саха сиригэр

От ыйын 27 күнүгэр ССРС [illegible] ... тренер Ю. А. Шахмурадов [illegible] ... 29 [illegible] ... делегацията Якутскайга [illegible].

Делегацияҕа [illegible] ... И. Ярыгин, А. [illegible], ... Акбаев, Р. [illegible], П. [illegible], Р. Дмитриев, олимпийскай при[illegible] ... А. Иванов уонна Саха [illegible] ... Сергей Неволлин ... ССРС ... тренер, профессор Н. М. Рыбаков, тренер, олимпийскай чемпион, Дагестанской АССР [illegible] ... З. А. Абдулбеков уонна [illegible] тренер Т. С. Барон[illegible].

[illegible] ... ССРС уонна Саха [illegible] ... [illegible].

С. ПОПОВ.

Редактор Е. ЧИРИНАРОВ.

[illegible] ... администрацията фельдшер П. П. Саввинова [illegible] Р. Я. Саввинова [illegible] ... ВАЛЕРИЙ, [illegible] МИША ... сонуннардыы [illegible] ... түгэҕинэн [illegible].

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700, Чурапчы с., Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—91-395, отделлар—91-485, убүлэр — 91-606.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся Якутской АССР.

Индекс 60849. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 усл. печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ. № ЗАКАЗА 90. с. Чурапчи, ул. К. Маркса 12. Тираж 2981.